

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2017. december 11.
(OR. fr)

15633/17

COAFR 326
CFSP/PESC 1135
RELEX 1106
COHOM 163
COHAFA 109

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Dátum: 2017. december 11.

Címzett: a delegációk

Előző dok. sz.: 15311/17

Tárgy: Kongói Demokratikus Köztársaság
– A Tanács következtetései (2017. december 11.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a Kongói Demokratikus Köztársaságról szóló, a Tanács 2017. december 11-i, 3587. ülésén elfogadott tanácsi következtetéseket.

A Tanács következtetései a Kongói Demokratikus Köztársaságról

1. A hiteles, átlátható, inkluzív és békés választások megtartása minden bizonnyal lehetővé fogja tenni, hogy a Kongói Demokratikus Köztársaság demokratikus keretek között lábáljon ki a válságból, összhangban az elnöki mandátumok lehetséges számát korlátozó alkotmányával, a szilveszteri politikai megállapodással, az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2348 (2017) sz. határozatában foglalt rendelkezésekkel, valamint a demokráciáról, a választásokról és a kormányzásról szóló afrikai chartával.
2. A választási ütemterv november 5-i bejelentését követően az EU hangsúlyozza, hogy a kormányra és a választás megszervezéséért felelős intézményekre – különösen a független nemzeti választási bizottságra (CENI) – kiemelt felelősség hárul a tekintetben, hogy olyan azonnali és hatékony intézkedéseket hozzanak és lépéseket tegyenek, amelyek segítségével hiteles, jogszerű, konszenzuson alapuló és inkluzív eljárás keretében, a szilveszteri politikai megállapodás betartása mellett biztosítható az ütemterv megvalósítása. Emlékeztetve arra, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsa az Afrikai Unióval karöltve több ízben kérte egy hiteles és konszenzuson alapuló választási ütemterv nyilvánosságra hozatalát, az EU úgy ítéli meg, hogy különösen az átmenetért felelős intézmények legitimitása érdekében alapvető fontosságú a választások 2018. december 23-ra kitűzött időpontjának tiszteletben tartása.

3. Az EU élesen elítéli az emberi jogok megsértésének eseteit, valamint az egyes ellenzéki politikusok, médiaszemélyiségek, civil aktivisták, valamint emberijog-védők sérelmére elkövetett többszöri zaklatást is. Mindez nem egyeztethető össze a demokratikus alapelvekkel és a nemzetközi jogban rögzített alapvető szabadságok tiszteletben tartásával. Az EU hangsúlyozza, hogy tiszteletben kell tartani az alkotmányt, és a kormánynak sürgősen és teljes körűen végre kell hajtania a szilveszteri politikai megállapodásban előírt enyhítő intézkedéseket, amelyekre szükség van a hiteles és inkluzív választások feltételeinek teljesítéséhez, az érintett szereplők közötti bizalom visszaállításához és a politikai feszültségek csökkentéséhez, és amelyek között szerepel nevezetesen a politikai foglyok szabadon bocsátása, a nem megalapozott bírósági eljárások megszüntetése, a politikai pártok szaporításának beszüntetése, valamint a sajtószabadság biztosítása és a bezárt médiaorgánumok újbóli megnyitása. Az EU emellett az egyesülés és a békés tüntetés szabadságának tiszteletben tartására is felszólítja az országot.

4. Az EU ezzel összefüggésben újól megerősíti, hogy együttműködve valamennyi kongói szereplővel és partnereikkel, különösen az Egyesült Nemzetek Szervezetével, az Afrikai Unióval, a Dél-afrikai Fejlesztési Közösséggel (SADC), a Nagy-tavak Régió Nemzetközi Értekezletével (CIRGL) és a Frankofónia Nemzetközi Szervezetével (OIF), elő kívánja segíteni a hiteles és inkluzív választások megtartását. Az EU a technikai és pénzügyi támogatása során értékelni fogja egyrészt az előző pontokban említett azon intézkedések végrehajtását, amelyek a szilveszteri megállapodás teljesítéséhez kapcsolódnak – amely nem csupán az átmenet jogszerűségének az alapja, hanem az emberi jogok tiszteletben tartásának és a politikai mozgástér felszabadulásának is –, másrészt pedig az ahhoz szükséges intézkedések végrehajtását, amelyekkel szavatolható az átlátható és inkluzív választási eljárás, az új választási ütemterv lelkiismeretes betartása, egy hiteles költségvetés és egy reális kifizetési terv nyilvánosságra hozatala, az előírt választási jogszabály elfogadása, valamint a választói névjegyzék megbízhatósága. Az EU együtt fog működni nemzetközi partnereivel, mégpedig elsősorban a választási szakértőkből álló csoport keretében, amely számára hozzáférést kell biztosítani az azon megbízása teljesítéséhez szükséges információkhoz, amely a választási folyamat lebonyolításának nyomon követésére szól, és amely kiterjed a nők teljes körű részvételének kérdésére is.

5. Az EU a nemzetközi közösség egyéb szereplőihöz – elsősorban az ENSZ-hez – csatlakozva elítéli az emberi jogoknak és az alapvető szabadságoknak, valamint a nemzetközi humanitárius jognak a KDK-ban – különösen Kasai tartományban – folyó súlyos megsértését. Az EU-t súlyosan aggasztja a biztonsági helyzet romlása Kasai és Tanganyika tartományban és a KDK keleti részén, amely folyamat különösen a nőket és a gyermekeket sújtja. Emlékeztet arra, hogy a kongói hatóságoknak – és különösen a KDK fegyveres erőinek – mindenképp biztosítaniuk kell a lakosság védelmét. Az EU a Kasai tartományra vonatkozó, az Emberi Jogi Tanács 35. ülészakán a kongói hatóságok támogatásával elfogadott határozat keretében szoros figyelemmel fogja kísérni az emberi jogi főbiztos hivatala által létrehozott, nemzetközi szakértőkből álló misszió tevékenységét. E határozat arra kötelezi az Emberi Jogi Tanácsban tagsággal rendelkező KDK-t, hogy e misszió számára szabad és akadálymentes hozzáférést biztosítson az érintett dokumentumokhoz, területekhez és személyekhez, és tegye lehetővé a misszió számára, hogy a függetlenség és a pártatlanság nemzetközi normáinak megfelelően végezze tevékenységét. Az EU továbbá támogatja az ENSZ-t abban, hogy elősegítse a Biztonsági Tanács azon két szakértőjének halálával kapcsolatos vizsgálatot, akik tragikus körülmények között veszítették életüket 2017 márciusában, valamint a felelősök bíróság elé állítását.

6. Az EU üdvözli a ENSZ KDK-beli stabilizációs missziójának (MONUSCO) fontos szerepét, amely a december 7-i észak-kivui támadásban súlyos veszteségeket szenvedett el: a támadás során a tanzániai kontingens, a kongói katonaság tagjai, illetve a civilek közül többen életüket veszítették, illetve megsebesültek. Az EU támogatja továbbá a 2348. sz. ENSZ-BT határozatnak a MONUSCO folyamatban lévő stratégiai felülvizsgálata fényében való végrehajtását, amely felülvizsgálat célja a polgári lakosság védelmére vonatkozó mechanizmus megerősítése, valamint annak biztosítása, hogy a misszió jobban tudja szavatolni a biztonságot és megfelelőbb logisztikai támogatást tudjon nyújtani a hiteles és inkluzív választási folyamathoz.

7. Az EU mély aggodalmának ad hangot a drámai humanitárius helyzet miatt, amelyet a politikai válság csak súlyosbít. Jelenleg mintegy 4,1 millió belső menekült van a KDK-ban, amire tekintettel az ENSZ 2017 októberében a legmagasabb szintű sürgősségi fellépést aktiválta az országban. A térség országainak nagy számú menekült érkezésével kell szembenézniük. Emellett 7,7 millió kongóit sújt az élelmiszer-ellátás bizonytalansága, és 1,9 millió gyermek szenved súlyos akut alultápláltságban. Az EU támogatja, hogy a nemzetközi közösség e humanitárius helyzet fényében fokozza segítségnyújtási erőfeszítéseit. Emlékeztet továbbá arra, hogy a legfontosabb a humanitárius elvek érvényesülése, valamint az, hogy az egyre nehezebbé váló biztonsági helyzetben el lehessen jutni az érintett lakossághoz.

8. A Tanács legutóbbi következtetéseivel és az ENSZ Biztonsági Tanácsának nyilatkozatával összhangban az EU felhívja a politikai vezetőknek, a biztonsági erőknek és az érintett jogi személyeknek a figyelmét arra, hogy egyéni felelősség terheli őket, amennyiben az emberi jogok súlyos megsértésére, erőszakra való uszításra vagy olyan cselekményre vagy nyilatkozatra kerül sor, amely akadályozza a politikai megállapodás végrehajtását és a választásoknak a tervezett ütemezés szerinti megtartását, továbbá amennyiben hátráltatják, hogy a válság konszenzusos és békés módon, valamint a kongói nép azon akaratának tiszteletben tartásával rendeződjön, hogy megválaszthassa képviselőit.

9. Az EU továbbra is segítséget fog nyújtani a kongói lakosságnak, amelyet nap mint nap sújtanak a súlyos gazdasági és társadalmi nehézségek. A jelenlegi gazdasági és költségvetési válság tartós megoldása, valamint a méltányos és inkluzív fejlődés érdekében az EU arra bátorítja országot, hogy strukturált módon újítsa meg a nemzetközi pénzügyi intézményekkel való párbeszédet, továbbá javítsa a kormányzást különösen a korrupció, a pénzmosás és az állami vagyon hűtlen kezelése elleni küzdelem révén, mivel ez utóbbi jelenségek maguk is forrásai a társadalmi, gazdasági és politikai feszültségeknek.

10. Az EU felszólítja az összes kongói szereplőt, mindenekelőtt a kongói hatóságokat és intézményeket, hogy töltsenek be konstruktív szerepet a választási folyamatban, és üdvözli a külső partnerektől ezzel kapcsolatban érkező támogatást. Emlékeztet továbbá a civil társadalom szerepére és különösen a nők szerepvállalásának szükségességére. A KDK és az EU közötti jövőbeli kapcsolatok szempontjából meghatározó lesz, hogy sikerül-e békés módon, a szilveszteri politikai megállapodás konszenzusos szellemiségével összhangban megoldani a válsághelyzetet, lehetővé téve a kongói nép számára képviselőinek megválasztását.
